



HELSINGIN KAUPUNKI
SOSIAALI- JA TERVEYSVIRASTO

Kehitysvammaisten asumisyksikköihin liittyvien tuki- asuntojen tarvekuvaus

ASU -hanke

Diaarinumero HEL 2016 - 010089

13.9.2016



13.9.2016

1. Yhteenveto

Tilahankejohtoryhmä linjaa tarvekuvauksessa kehitysvammaisten asumisyksiköihin liittyvien tukiasuntojen vuokraamisen.

Päätöksen jälkeen virasto tekee hakemuksen kiinteistöviraston asunto-osastolle tukiasuntojen vuokraamisesta. Asuntojen tulee sijaita olemassa olevien sekä suunnitteilla ja rakenteilla olevien asumisyksiköiden läheisyydessä joko samassa asuintalossa, pihapiirissä tai naapurissa.

Toiminnasta vastaa perhe- ja sosiaalipalvelut, vammaistyö, vammaisten asumis- ja laitospalvelut.

2. Perustelut hankkeelle

Kehitysvammaisten asumisen tarve

Kehitysvammaisten erillisten tukiasuntojen tarve on esitetty virastojen välisessä neuvottelussa. Lisäksi kaupunginvaltuuston 2.12.2015 hyväksymään vuokra- ja osakeohjelmaan vuosille 2016 -2018 sisältyy viisi kehitysvammaisten asuntoryhmää (asuntoryhmät B, C, D, E ja ruotsinkieliset). Niiden rakentamisen ajoitus on 2018-, mutta niille ei vielä ole löytynyt sijaintia. Asuntoryhmähankkeet sisältävät yhteensä 100 asuntoa, joihin sijoittuu ensi sijassa autetun ja ohjatun asumisen tarpeessa olevia kehitysvammaisia helsinkiläisiä.

Kehitysvammaisten asumisen tarve perustuu 27.5.2008 ja 30.10.2012 tehtyihin sosiaalilautakunnan päätöksiin (§ 215 ja § 354) kehitysvammaisten yksilöllisen asumisen kehityshankkeesta (ASU-hanke). ASU-hankkeen tavoitteena on aikaansaada toimiva palvelukokonaisuus kehitysvammaisten henkilöiden asumiseen ja päivittäisiin toimintoihin. Tukiasuntoihin tulevat asukkaat muuttavat joko kotoaan tai huonokuntoisista ryhmäkodeista, joista virasto luopuu. Osa asukkaista muuttaa raskaammin tuetusta asumisesta tukiasuntoon, jolloin raskaammin tuetusta vapautuu paikka sellaista tarvitsevalle.



Tarve lisätä tuettua asumista

Helsingin kaupungin vammaistyö on teettänyt toimeksiantona NHG Consulting Oy:llä kokonaisselvityksen kehitysvammaisten henkilöiden asumisen palvelurakenteen nykytilasta verrattuna valtakunnalliseen tavoitteeseen. Kaupunki osallistuu vuosittain tehtävään kuuden suurimman kaupungin kehitysvammahuollon palvelujen ja kustannusten vertailuun. Kustannusvertailussa Helsinki on kallein. Tavoitellut kustannussäästöt voidaan saavuttaa muuttamalla palvelurakennetta kevyemmäksi ja tehostamalla sisäistä toimintaa yksikkökustannusten alentamiseksi. Palvelurakennemuutoksen avulla saavutettava kustannussäästö on noin 3,9 - 9 M€.

Suurin vaikutus säästöihin on laitoshoidon purkamisen onnistumisella ja sillä, että autetusta asumisesta asiakkaita siirretään ohjattuun asumiseen ja ohjatun asumisen asiakkaita tuettuun asumiseen. Paljon kehitysvammaisia henkilöitä asuu tällä hetkellä liian raskaissa asumismuodoissa. Siksi tulee lisätä tarjontaa mahdollisimman monipuolisesti sekä ryhmäasumisen että erillisasumisen muodossa ja tuettu asuminen on aina lähtökohta asumisen vaihtoehtojen mietinnälle. Keskeisin tavoite on, että nykyistä harvempi asiakas olisi ympärivuorokautisessa hoidossa ja nykyistä useampi saisi tarvitsemansa avun, tuen, palvelut ja teknologian kotiin.

AM -ohjelma

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 22.6.2016 Helsingin kaupungin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) 2016. Yhtenä asuntopoliittisena tavoitteena on huolehtia riittävästä vanhus-, kehitysvammaisten, päihde- ja mielenterveyskuntoutujien ja asunnottomien asuntotuotannosta. Ohjelmassa todetaan, että Helsingin kaupungin asunnot Oy:n vapautuvien esteettömien vuokra-asuntojen jaossa huomioidaan liikkumis- tai toimintarajoitteiset sekä pysyvästi vammaiset.



ASU -seurantaryhmä

Kaupungin ASU -seurantaryhmää vetää asunto-ohjelmapäällikkö. Ryhmässä on edustus sosiaali- ja terveysviraston vammaistyöstä ja tilahallinnosta sekä Helsingin kaupungin asunnot Oy:stä (Heka), asuntotuotantotoimistosta (Att), kiinteistöviraston tonttiosastolta ja tilakeskuksesta. Ryhmä koordinoi ASU -hankkeita ja se on koonnut kartta-aineiston, joka on tarvekuvauksen liitteenä. Tämä aineisto sisältää kaikki ne olemassa olevat ja tulevat kehitysvammaisten asumisyksiköt, joiden lähelle esitetään tukiasuntoja. Luettelo kohteista on aineiston sivulla 7.

3. Toiminnan kuvaus

Tavoitteena on saada kunkin liitteessä mainitun kehitysvammaisten asumisyksikön yhteyteen tukiasuntoja, jotka voivat olla joko yksiöitä tai kaksioita. Yhteen asumisyksikköön voi liittyä 2-3 tukiasuntoa, mutta määrä voi olla tätä isompi tai pienempi riippuen asumisyksikön toiminnasta ja tarjolla olevista asunnoista.

Olemassa olevien asumisyksiköiden yhteyteen tarvittavat tukiasunnot esitetään varattavaksi vuokra-asuntokannasta sitä mukaa, kun asuntoja vapautuu, jos lähellä ei ole sopivaa uudisrakennuskohdetta, josta asunnot voidaan varata.

Rakenteilla tai suunnitteilla olevien asumisyksiköiden yhteyteen esitetään varattavaksi tukiasunnot asumisyksiköiden valmistuttua joko uudesta tai vanhasta asuntokannasta.

Tukiasukkaat asuvat mahdollisimman itsenäisesti omissa asunnoissaan. Tarvittavan tuen he saavat läheisestä kehitysvammaisten asumisyksiköstä.

4. Henkilöstö

Tukiasunnot eivät lisää henkilöstön tarvetta ko. asuntoyksiköissä.

5. Tilat

Tarvittavat tukiasunnot ovat kaupungin normaaleja pieniä asuntoja. Jos niihin tarvitaan asukkaan toimintakykyä parantavia muutoksia, ne tehdään vammaispalvelulain mukaisina asunnonmuutostöinä.



6. Kustannukset ja vaikutus käyttötalouteen

Asukas tekee asunnosta vuokrasopimuksen kiinteistöviraston tilakeskuksen asuntovuokrauksessa. Tuki annetaan läheisestä asumisyksiköstä. Toiminnasta ei aiheudu tilakustannuksia.

Henkilöstökustannukset eivät lisäännä tukiasuntojen myötä.

7. Työryhmä

Kristiina Räihä, vammaisten asumispalvelupäällikkö, peso
Pirkko Suppanen, projektisuunnittelija, sote/tilha

Liite

Kartta-aineisto, jonka sivulla 7 on luettelo niistä olemassa olevista ja tulevista kehitysvammaisten asumisyksiköistä, joiden yhteyteen esitetään varattavaksi tukiasuntoja